

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige nærings- og handelsdepartement
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
200704082

Vår referanse
2008/01109-6 008

Dato
26.05.2008

Høring - utkast til forskrift om melde- og rapporteringsplikt ved sjøulykker og andre hendelser til sjøs

Vi viser til høringsbrev av 14.04.2008 fra Nærings- og handelsdepartementet om ovennevnte.

Politidirektoratet har forelagt høringen for utvalgte politidistrikt. Vi har innen fristen mottatt svar fra Agder, Oslo og Troms politidistrikt. Høringssvarene er i noen sammenhenger innarbeidet i direktoratets uttalelse. I andre sammenhenger er det henvist direkte til disse. Svaret fra underliggende instanser følger vedlagt i kopi.

Forslaget innebærer en forenkling og presisering av gjeldende krav til melding og rapportering, og omhandler derfor også meldings- og rapporteringsrutiner ved andre hendelser enn sjøulykker, herunder arbeidsulykker som ikke er sjøulykker. Det legges opp til en ordning hvor enhver meldepliktig hendelse kun skal rapporteres til en mottaker. Rederiet og skipsfører skal ifølge utkastets § 4 uten opphold gi kystradiostasjonen eller hovedredningssentralene melding om sjøulykke og andre nærmere angitte hendelser. Fritidsbåter kan alternativt gi melding til politiet.

Politidirektoratet er positiv til det foreliggende utkastet til forskrift om melde- og rapporteringsplikt ved sjøulykker og andre hendelser til sjøs.

Politidirektoratet er enig i at det er viktig med et brukervennlig meldings- og rapporteringssystem med én mottakerinstans for meldinger. Vi er videre enig i at det kan være praktisk at melding skjer til kystradiostasjon eller hovedredningssentralen og for fritidsbåter alternativt til politiet.

Ifølge utkastets § 6 skal "Alle meldingspliktige sjøulykker og hendelser som nevnt i § 4 skal rapporteres til Sjøfartsdirektoratet på fastsatt skjema innen 72 timer etter at sjøulykken eller hendelsen inntraff." Som påpekt av Troms politidistrikt fremkommer det ikke hvem som skal rapportere - er det mottakerinstansen eller er det skipsfører?

Den foreslåtte ordningen stiller krav til rask og effektiv informasjonsutveksling mellom relevante myndigheter. Som kjent overtar politiet ansvaret for den straffeprosessuelle

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

etterforskningen av sjøulykker fra 01.07.2008. Det fremkommer imidlertid ikke av forskriften hvorledes politiet skal komme til kunnskap om ulykken. Vi vil understreke viktigheten av at politiet raskt får kunnskap om slike ulykker og hendelser slik at en kan komme i gang med etterforskningen uten unødige tidsspill. Vi savner på bakgrunn av dette en uttalt plikt for kystradioen og hovedredningssentralene til å melde fra om ulykkene til politiet.

Agder politidistrikt uttaler i samme retning at:

”Dersom en ønsker å få et meldingssystem som kan initiere tidlig etterforskning og derved avdekking av årsaksforholdet/straffbare forhold bør en kanskje skjele mer til vegtrafikklovens § 12 (plikter ved trafikkuhell) Dette er en paragraf som alle vegfarende kjenner til og som kan omskrives slik at den passer inn i angjeldende forskrift.

Ankepunktet mot nåværende forslag er at melding sendes til HRS eller kystradiostasjonen som igjen oppretter interne prosedyrer for informasjonsutveksling mellom myndighetene og Statens havarikommisjon. Ingen av disse innstansene er tillagt myndighet til å etterforske og evt. iverksette straffbare handlinger.

Dagens situasjon gjør at politiet svært ofte ikke får kunnskap om uhell/hendelser til sjøs som er et resultat av en straffbar handling for eksempel promilleseilas. Derved blir det heller ikke igangsatt etterforskning for å avklare slike forhold.

Det bør derfor evt. redegjøres for når politiet skal varsles slik at bevis kan sikres og viktig tid ikke går tapt, samt opprette rutiner for dette. I dag er det ingen selvfølge at politiets operasjonssentraler blir varslet av HRS eller kystradiostasjoner ved grunnstøtninger og andre hendelser.”

Også Troms politidistrikt påpeker at det er en mangel ved forskriften at det ikke klargjøres viderevarsling av ulykker til politiet.

Forslaget innebærer at vi i fremtiden vil få et statistikkgrunnlag som gjør det langt lettere å ha en begrunnet mening om hvordan ulykkesbildet til sjøs er. Dette gjelder spesielt for ulykker knyttet til fritidsbåtflåten. Ved siden av at man får et etterlengtet analysegrunnlag for politiets kontrollaktivitet til sjøs, vil man også kunne gi langt mer pålitelig informasjon om situasjonen til for eksempel pressen og de som arbeider med skadeforebyggende tiltak.

Behovet for en tvungen registreringsordning

Den nye forskriften innfører en meldeplikt for fritidsbåtulykker som man tidligere ikke har hatt. I den forbindelse hadde det vært en åpenbar fordel om man hadde hatt et offentlig småbåtregister hvor alle var pliktig til å registrere sine båter. Da ville politiet raskt og effektivt kunne finne fram til eier/bruker av fritidsbåten, mens dagens register, som føres av Redningsselskapet på frivillig basis, kun inneholder ca. en tredel av alle småbåtene.

Oslo politidistrikt uttaler i tråd med dette at:

”Det er stipulert at det finnes ca. 600 – 700 000 fritidsbåter i Norge i dag. Ca. 250 000 er registrert i det frivillige registeret til Redningsselskapet. Forutsetning for å innføre en melde- og rapporteringsplikt for fritidsbåter ved sjøulykker er imidlertid at man har et pliktig register som viser hvem som er eier av fritidsbåtene.

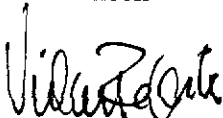
Fravær av et slikt register genererer i dag uforholdsmessig mye ekstraarbeid med etterforskning av båt og motortyverier samt tilbakeføring av hittede båter og motorer. Ytterligere arbeid med å motta melding om sjøulykker og andre hendelser til sjøs, uten et obligatorisk register, vil medføre at varslingen blir uten verdi, fordi man ikke har mulighet for å kvalitetssikre og kontrollere meldingene. En visuell beskrivelse av en fritidsbåt i Oslofjorden vil kunne passe for et betydelig antall båter.”

Agder politidistrikt uttaler sammenfallende at:

”I forbindelse med etterforskning av ulykker og ikke minst redningsoperasjoner er det et stort problem at det ikke er pliktig registrering av fritidsflåten i Norge for tiden. Dette medfører mye ekstraarbeid. Sett hen til at ikke bare båteiere men også publikum vil komme til å melde ulykker og uhell bør en kanskje vurdere ordningen med frivillig registrering av fritidsflåten sett i lys av denne forskriften.”

Avslutningsvis vil Politidirektoratet bemerke at den foreslåtte endringen forutsetter at det gjøres avtaler og sikres gode rutiner mellom hovedredningssentralene og politiet som ivaretar behovet for nødvendig varsling til politiet ved ulykker eller i andre saker som ligger innenfor politi- og påtalemyndighetens ansvarsområde, jf også vår høringsuttalelse av 29.02.2008 vedrørende sjøloven § 475.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass. politidirektør

Steinar Tølg
seksjonsjef

Saksbehandler:
Gunnvor Hovde
Tlf: 23 36 42 26

Vedlegg: 3

Kopi:
Justisdepartementet